

KOIVISTON viesti

Nro 5 Toukokuu 2009

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Kerttu Laine kertoo itse olleensa lapsena Ruotsissa lapin sotaa paossa. ”Siitä jäi kytemään ajatus, että kumpu voisin joskus auttaa lapsia”.

Tämän numeron Koivistoa koskeva kysymyssarja on seuraavanlainen:

1. Millä nimellä v.1270 ensi kerran mainitaan aikakirjoissa Koiviston maanmainio satama?
2. Mikä oli ”kerran juonti”, joka kiellettiin Koivistolla kuvernöörin v.1903 antamalla päätöksellä?
3. Milloin talvisodassa tuhoutunut Koiviston kirkon vieressä ollut puinen kellotapuli oli rakennettu?
4. Missä museossa säilytetään (1954) taidemaalari S.A. Keinäsen luultavasti 1870-luvulta olevaa maalausta: Sisäkuva koivistolaisesta tuvasta?
5. Minä vuonna Koiviston ensimmäisen kansakoulun perustamista koskeva senaatin päätös annettiin?
6. Kuinka paljon Koivistolla oli peltoa?
7. Missä Koiviston kylissä oli rukoushuoneet?
8. Milloin talvisodan aikana puolustusjoukkomme peräytyivät Koiviston saarilta?
9. Mikä oli Härkälän kylässä toimineen nuorisoseuran nimi?
10. Kuinka moneen seurakuntaan koivistolaiset muuttivat Koiviston seurakunnan tultua lopetetuksi?

Vastaukset 8:lla sivulla

Lastenkodin lapsilta

Suomi-Venäjä -seuran Nastolan osastolla on ollut 90-luvun alusta asti avustuskohteenaan Koiviston lastenkoti. Aikaisemmin lastenkodin lapset ovat lahjoittaneet Nastolaan kaksi taulua, jotka on annettu kaunistamaan Nastolan terveyskeskuksen ja Kirkonkylän koulun seinä.

Suomi-Venäjä-seuran Nastolan puheenjohtaja Kerttu Laine sanoo osaston saaneen Koiviston kirkkoa kuvaavan kangastaulun jo joulun alla tehdyn vierailun yhteydessä, kun lastenkodille vietiin vuotuiset joululahjapaketit. Taululle kuitenkin piti miettiä sijoituspaikkaa, sillä osastolla ei ole omia tiloja. Taulun uusi koti miellyttää Laineen lisäksi myös Timontalon vastaavaa sairaanhoitajaa Minna Poralia: ”Taide on aina tervetullutta, missä muodossa tahansa.”

Taidetta Koivistolla harrastetaan. Laineen mukaan lastenkodissa askarrelaan, piirretään ja tanssitaan ammattiohjeiden johdolla. Lastenkodissa on noin 70 hengen henkilökunta, mm. lääkäri, sairaanhoitaja, opettaja ja keittiötyöntekijöitä. 80 lapsen lastenkoti olikin Laineen mukaan sangen helppo löytää Koiviston kylältä ensimmäisellä vierailulla, kun Suomi-Venäjä-seuran Nastolan osasto 90-luvun taitteessa etsi yhteistyökohdetta.

”Halusimme kohteen, jossa voi tehdä jotakin konkreettista. Lastenkodissa tällaiselle selkeälle ja yksinkertaiselle avulle oli tarvetta. Täytyy kuitenkin muistaa että emme mene lastenkotiin suomalaisiksi pomoiksi tai vaikuttamaan sen toimintaan. Lapsia ja henkilöuntaa kuuluu kunnioittaa, sillä mielestäni tilanne ei ole heidän vikansa. Toiminta on helpottunut koko ajan mitä pidempi aika neuvostoajoista tulee kuluneeksi.”

Kahdenkymmenen vuoden aikana osaston toiminta Koivistolla on kehittynyt todella monipuoliseksi. Lastenkodissa on talkoilla saneerattu voimistelusalja ja rakennettu sauna. ”Ihan ensimmäinen lahjoituksemme heille oli Lada. Muistan kuinka lastenkodin johtaja Ivan oli ällikällä lyöty, kun osoitin rusetein koristeltua lahja-autoa hänelle ja sanoin sen jäävän Koivistolle. Mies luuli meidän tuoneen hääparin mukamme!” nauraa Kerttu Laine. Osasto on vienyt lastenkotiin karkkeja, vitamiineja,

”Taide on aina tervetullutta, missä muodossa tahansa.”

vaatteita, kenkiä, sänkyjä, täkkejä ja kaikenlaisia muita tarvikkeita, joita lastenkodin johtaja on yhteisissä tapaamisissa kertonut tarvittavan. ”Suurimman osan tavaroista viemme Suomesta käsin, jopa rakennustarvikkeet tekemiimme remontteihin. Harvoin tulee vastaan mitään ongelmia, mutta tullissa kyllä aina jännittää”.

taessa muualle Nastolan osasto lahjoittaa heille kassit, joilla he voivat viedä kertyneet aarteensa mukanaan.

Osasto tekee retkiä Koivistolle 4-5 kertaa vuodessa. Toukokuun puolivälissä lähdetään järjestämään grillijuhlia, jonne kaikki tarpeet viedään mukaan Suomesta. Perinteisesti lasten-

kodissa on käyty myös joulun ja naistenpäivän aikaan. Usein lapset ovat järjestäneet vieraille esityksiä ja Laineen mukaan pieniä halaajia riittää. Hän pitääkin toimintaa äärimmäisen palkitsevana:

”Tämä on minulle todellinen henkireikä ja harrastus. Lapsena olin Ruotsissa Lapin sotaa paossa, ja siitä kai jäi kytemään

Koiviston lastenkodin lapset ovat 7-18-vuotiaita. Koulukodin tapaan toimiva lastenkoti tarjoaa kasvateilleen eväät tulevaan elämään. Opiskelu on käytännönläheistä ja ketään ei passata. Jokaiselle nuorelle etsitään työ- tai opiskelupaikka ennen lastenkodista lähtemistä, jotteivat he joudu tyhjään päälle. Nuorten muut-

ajatus, että kumpu voisin joskus auttaa lapsia. Olen jäänyt tähän toimintaan aivan koukkuun!”

Pinja Piira

Primorskin kunnassa keskusteltiin viime vuodesta

Primorskin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Valeri Školdin esitteli kunnan viimevuotisen tilinpäätöksen kiinnostuneille asukkaille koulun juhlasalissa. Syntyvyys ja asuminen hallitsivat Primorskin poliittisen johdon selvitystä viime vuoden töistä.

Tällä hetkellä kaupungin suurin ongelma on demografia, kertoo Vyborskij Vedomosti -lehti. Viime vuonna kaupunkiin syntyi vain 80 lasta, kun taas 225 ihmistä kuoli. Luku on hälyttävä yhteisölle, jossa on vain 6000 asukasta. – Lisäksi meillä on epäselvyyksiä hautausmaidemme juridisesta statuksesta, Školdin kertoi. Virallisesti maat kuuluvat valtiolliselle metsärahasolle. Tämä on ongelma, joka meidän tulee ratkaista tänä vuonna.

Kuluneet talot

Školdin kertoi lähinnä viime vuoden sosiaalisesta ja taloudellisesta kehityksestä. Budjetti oli 95 miljoonaa ruplaa (noin 2,5 miljoonaa euroa). Yksi suurimmista mennoeristä oli, kuten aina, asuminen. Kaupunki kunnosti kymmenen taloa, 5000 neliometriä kattoa, asensi uusia vesiputkia ja uudisti viemäröintijärjestelmän. Lisäksi päiväkodin kunnostus saatiin päätökseen.

– Satamaa koskevan liittovaltion ohjelman ansiosta meidän rautatieasemamme kunnostetaan, tyytyväinen Školdin lupasi. Sekä laiturit että asemarakennus uudistetaan kokonaan. Lisäksi rakennetaan uusi kauppakeskus.

Vuonna 2009 kaupunki suunnittelee kunnostavansa 11 asuinrakennusta. Talouskriisistä huolimatta suunnitteilla on myös uuden urheilukeskuksen rakentamisen aloittaminen. Tänä vuonna kaupunki aikoo ostaa uutta sairaalatekniikkaa ja uusia ambulansseja.

Kulutustavaroiden markkinat näyttivät positiivisia lukuja.

Vähittäiskaupan tulos kasvoi kuusinkertaisesti, ravintola-alan nelinkertaisesti kun taas muiden palvelusektoreiden tulokset kymmenkertaistuivat.

Maatalouden tulos meni kuitenkin miinukselle. Lihantuotanto väheni 28 prosentilla verrattuna edellisvuoteen, ja maidontuotanto väheni kahdeksalla prosentilla. Primorskissa työttömyys oli 0,6 prosenttia.

Anders Märd

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Tätienpäivää

Serkkulikkani soitteli tässä jokin aika sitten ja kyseli tarkempia yhteystietoja Koivisto-tuotteiden hankkimiseksi. Suunnitelmissa hänellä oli hankkia äitienpäiväksi nukke, jolla on Koiviston kansallispuku yllä. Nukke varmaankin löytyi. Äitienpäivä tuli ja meni, mutta mieleen jäi Veeran lausahdus: ”Oikeastaan olen tilaamassa kahta, vietetään siinä samassa vähän tätienpäivääkin” - mikä upea ajatus.

Olen innokas tavaroiden kierrättäjä. On kuitenkin joitakin lasten tarvikkeita joita säästän ja joita hankin uusvanhoina, koska sitten kun koti on mummola, on mukava, että näitä aarteita tallessa on. Vähän minun mummoilusuunnitelmiin naureskellaan, aika ei vielä taida asialle olla ihan kypsä. Mitään takeita ei kellään voi olla siitä, että mummous joskus realisoituisi. Kaikki asiat eivät todellakaan ole omassa vallassa. Onneksi mummola-aarteiden joukkoon hankittujen mäkihyp-pääjaukkeleiden toimivuutta päästiin testaamaan, kun veljen lapset tulivat käymään. Heille kotimme on jo tätinä, jossa mummolaunelmia pääsemme tällä tavalla harjoittelemaan ja toteuttamaan.

Mari-kummi oli koivistolaisten, ei kenenkään mutta samalla kaikkien yhteinen kummi, josta koko kylä huolehti. Toki en ole Mari-kummiä tuntenut, mutta monissa yhteyksissä olen hänestä kuullut. Taitaapa Koiviston kirkon museo-osassa olla hänestä valokuvakin. Monen koivistolaisen muistoissa Marilla oli oma paikkansa ihan niin kuin oikeilla sukulaisilla. Läsä olevaa aikuista on aina tarvittu. Lapsettomana yksineläjänä Mari-kummi ei taida olla oikein kenenkään sukukokouksen tärkein aihe, tai tiedonkeruun kohde. Koivistolaisena olisi mukavaa tietää hänestä enemmän ja tuntee paremmin. Mitä Mari-kummista vielä muistetaan? Jos jollakulla muistikuvia jaettavaksi on, niin laittakaa tänne toimitukseen.

On toki hienoa olla isä tai äiti, ihan niin kuin on hienoa olla jonkun lapsi. Aina ei tarvitse olla oikea isä, tai biologinen äiti, mummo tai eno. Tärkeä aikuinen, kummi tai varamummi voi olla vieraallekin lapselle. Kotinsa, ajatuksensa, sylinsä voi avata niin monella tavalla. Sylvi Kekkonen joskus sanoi: ”Pieni on se äidin sydän, johon ei muuta mahdu kuin omat lapset”. Tai toisinpäin: ahdas on se sukutaulu, johon ei mahdu muuta kuin omat, biologiset esivanhemmat.

Hartaast´

Mänty tuulessa

Katselin ikkunasta pienessä tuulen vireessä huojuvaa heinää. Sisälle ei tuulesta nähnyt, ei tuntenut mitään. Näki vain keltaisen heinän monimutkaisen liikkeen. Rakennus tietysti aiheutti pyörteitä tuuleen ja sen mukana heinään. Se ei vain huojunut sinne tänne, vaan myös nousi ja laski, kumarteli ja ojentui. Tuntui tanssivan monimutkaista tanssia.

Muistelin Raamatun kohtaa, jossa sanotaan, että Pyhän Hengen työ on samanlaista kuin tuulen: tuulta ei näe, vaikutukset vain. Ajattelin, kunpa minäkin seuraisin Pyhää Henkeä helposti ja kepeästi kuin tuo heinä tuulta. Kunpa nämä kirjoitukseni olisivat tuolla lailla Pyhän Hengen vaikuttamia! Kunpa äitinä olemiseni! Työni!

Sitten huomasin heinän vieressä nuoren haavan. Se ei hievahtanutkaan kevyessä tuulessa, edes oksan kärjet eivät liikkuneet. Naurahdin: taidan pikemminkin olla nuori haapa kuin hento heinä. Aina vakaana pystyssä, vaikka ympärillä tapahtuisi mitä. Aina omat suunnitelmat valmiina. Aina tie selvänä. Aina minä, oma kasvu, omat oksat. Ei puhuttakaan herkkyydestä, suunnan muutoksista, tanssista. Mitäpä minä Pyhän Hengen johdatusta kyselemään, omia asioitani itse hoitamaan tottunut.

Mutta sitten näin kauempana täysikasvuisia mäntyjä. Ne seisovat rannassa, poissa talon aiheuttamasta tuulen suojusta. Isoja, aikuisia puita. Vaan niitäpä tuuli heilutti!

Vaikka ne olivat jo kokoneita, paksuja. Ei se ollut monimutkaista tanssia: huojuivat vähän edes takaisin. Oksat tietysti enemmän, mutta antoivat rungotkin vähän tuulelle myöden. Ehkä sittenkin keski-ikäinenkin, monessa myrskyssä seissyt, monen tukena ollut, kuitenkin antaa tuulelle periksi. Edes vähän. Voi toivoa Elämää; muutakin kuin itse mietittyä, omassa varassa touhuttua, vanhaa kaavaa noudattavaa. Voi odottaa yllättävää, muuttuvaa, hedelmää tuottavaa Elämää.

”Tuuli puhalttaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Samoin on jokaisen Hengestä syntyneen laita.”

Joh 3: 8.

Kaisa Koivula

Rakkaamme

Eeva Elisabet ROKKA

o.s. Hentula
s. 7.1.1916 Kuolemajärvi
k. 21.4.2009 Perniö TK

Kaivaten ja muistaen
Liisa ja Veijo

Keijo, Merja, Netta ja Niklas
Reijo, Carina, Milla, Timo ja Marco

Veikko ja Liisa
Virpi ja Mikael
Niko, Mirja, Julius ja Iida
muut sukulaiset ja ystävät

*Niin hiljaa enkeli kultasiipi
hänen luokseen hiipi.
Niin hiljaa koski hopeiseen tukkaan
tiesi: ei vuodet menneet hukkaan.
Niin hiljaa katsoi: oli väsynyt hän
oli kulkenut loppuun elämän.
Niin hiljaa otti kädestä väsyneen
johti pois, vei lepoon ikuisen.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas puolisoni, isämme, ukkimme,
isoukkimme

Unto Adam NIEMI

s. 22.4.1922 Koivisto, Humaljoki
k. 2.4.2009 Perniö, Teijo

Kiitollisina muistaen ja ikävöiden
Puoliso
Elisa, Marjatta ja Maarit perheineen
Sukulaiset ja ystävät

*Ylväänä Karjalan beimo
tuskansa kantanut on.
Maaäiti suojaansa sulkee,
vartija poissa jo on.
Hoivatkaa, kohta poissa on veljet,
muistakaa, heille kallis ol' maa.
Kertokaa lasten lapsille lauluin,
himmettä ei muistot koskaan saa!*

(K.Hämäläinen: Veteraanin iltahuudosta)

Rakkaamme on siunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Kuvalliset onnittelet 6e/kpl

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitettujen ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/tai disketti tai CD-levy sekä valokuvat postitetaan osoitteeseen:

Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset aina kirjallisena edellämäinnittuun osoitteeseen. Laita korttiin postitusosoite ja laskutusosoite, mikäli ne eivät ole samat.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 24e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 5e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia tullaan julkaisemaan seuran nettisivuilla www.koivistolaiset.net

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyht. Nordea Lahti 109130-305880

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Ystävänä Anna-Kaisa Siipi

Anna-Kaisa Siipi, os. Hämäläinen syntyi kuusilapsisen opettajaperheen nuorimmaisena 8.12.1929 Koiviston Kiiskilässä. Hän aloitti siellä kansakoulun v. 1937. Talvisodan alkaessa perhe siirtyi Kuhmoisiin ja sieltä seuraavana kesänä Loimaalle. Siellä hän kävi oppikoulun. Valtiotieteen maisteriksi hän valmistui Helsingin yliopistosta.

Valmistuttuaan hän työskenteli Helsingin yliopiston Sosiaalipolitiikan laitoksella. Mentynään naimisiin prof. Jouko Siiven kanssa hän muutti Turkuun. Avioliitosta syntyi tytär Helena v. 1971. Turussa Kaisa työskenteli pitkään Turun terveydenhuolto-oppilaitoksessa opettajana.

Karjalaisuus ja erikoisesti koivistolaisuus oli lähellä

hänen sydäntään. Kiiskilän kylätoimikunnan toiminnassa hän oli mukana alusta asti. Kylätoimikunnan yhtenä tärkeänä tehtävänä on ollut kerätä perinnetietoa kotikylän elämäntavoista ja henkilöistä. Kun aineistoa oli kertynyt runsaasti, ruvettiin miettimään kirjan tekoa. Lopulta tekijä löytyi läheltä kun Kaisa suostui kirjan toimittajaksi ja kirjoittajaksi.

Kirjaa toimittaessamme sain olla läheisessä yhteistyössä hänen kanssaan. Se oli minusta mielenkiintoista aikaa. Suunnittelimme kirjan sisällysluettelo, asajärjestystä, kuvitusta ym. Joitain kirjaan ajateltuja tietoja vielä puuttui ja niiden hankkimiseksi tarvittiin vielä koko kylätoimikunnan apua.

Kaisa oli muutamissa asioissa aika ehdoton. Hän vaati, että kirjaan painettavien muistitietoon perustuvien asioiden piti olla sellaisena kuin muistelijat ne kertoivat. Myös kieliasun piti olla moitteetonta. Vaikka kirjan tekijänä oli koko kylätoimikunta, niin Kaisan kädenjälki näkyy eniten sekä tekstissä että ulkonäössä. Myös kirjan nimi ”Tervetuloo Kiiskilää” oli hänen ideansa. Mielestäni

lopputulos oli erinomainen. Ulkopuolistenkin arvioiden mukaan v. 1993 ilmestynyt teos on parhaita kyläkirjoja Koivistolta.

Kaisa ei jäänyt toimetomaksi kirjan ilmestymisen jälkeenkään, vaan hän jatkoi jo aikaisemmin aloittamansa sukutietojen keräämistä ja sukututkimusta Koiviston Hämäläisistä. Hänellä riitti pitkäjänteisyyttä penkoa arkistoista joskus hyvinkin vaikeasti löydettäviä tietoja. Lopulta hän laittoi tiedot järjestykseen ja luovutti ne Koiviston Hämäläisten sukuseuralle julkaistavaksi. Kirja ”Hämäläiset Koivistolla 1500-luvulta 1900-luvun alkuun” ilmestyi v.1998.

Sen jälkeen Kaisa jatkoi sukututkimusta oman lähisukunsa kohdata. Hän halusi kirjata suvun jäsenten henkilöhistoriaa tarkemmin. Ihmeen paljon hän saikin arkistoissa olevien virallisten tietojen lisäksi muistitietoja eri henkilöiltä. Niinpä viimeisessä kirjassa: ”Paavo Paavonpoika Hämäläisen juuret ja versot” onkin paljon edellistä rikkaampi kuvaus kirjan henkilöistä.

Kaisa itse oli henkilönä miellyttävä ja seurallinen. Hän esiintyi usein saavutuk-

siinsa nähden liiankin vaatimattomasti. Hänestä jäi vain hyviä muistoja. Kaisa kuoli Turussa 21.12.2008.

Kiiskilän kylätoimikunta sekä Koiviston Hämäläisten sukuseura muistavat kunnioittavasti ja kiitollisuudella Kaisaa.

Pertti Hämäläinen

Rakkaamme

**Sirkka Sanelma
EKMAN**
o.s. Villanen

s. 12.6.1925 Koivistolla
k. 31.3.2009 Riihimäellä

*Sinä olet antanut vaikeita vuosia
ja monia ahdistuksen aikoja,
mutta yhä uudelleen
sinä virvoitat minut,
syyyksistä sinä minut nostat.*

Syvästi kaivaten
Seija perheineen
Sirpa perheineen
sukulaiset
ystävät

Siunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

**Laila Ilona
KOKKALA**

o.s. Piela
s. 16.3.1929 Patala
k. 6.3.2009 Kaarina

*Jäi kaipuu,
ikuinen,
sanaton suru.*

Rakkaudella muistaen ja kiittäen
Tapio
Toivo-veli perheineen
Leena-sisko perheineen
sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme on siunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

**Saimi Helena
MÄKINEN**

s. 22.9.1924 Koivisto, Eistilä
k. 20.3.2009 Porvoo

*Kun vanhuus saapui ja voimat uupui
ja kaipuu kaikesta hälveni.
Sen näki korkein ja käteen tarttui
ja vei kotiin matkasta väsyneen.*

Lämmöllä muistaen
Pirkko ja Yrjö perheineen
Mervi ja Pertti perheineen

Siunaus toimitettu 18.4.2009.
Lämmin kiitos osanotosta.

– Puheenjohtajalt' iteltää –

Jäsenrekisteritiedot ajan tasalle

Juha-Veikko Kurki
puheenjohtaja

Vappukin on sitten takanapäin. Se saatiin ainakin täällä etelässä viettää upeassa kevättilmassa auringon paistaessa pilvettömältä taivaalta. Luonto herää kukkaansa ja kesä lähestyy pitkin askelin.

Kesän myötä muuttuvat myös Koivisto-Seuran jäsenrekisteripalvelut. Väliaikaisesti niitä hoitanut Logica Oyj lopettaa palvelunsa ja suuri osa sen asiakkaista joutuu hakemaan uuden toimittajan. Koivisto-Seura on tutkinut useampia vaihtoehtoja ja päätyntä ostamaan rekisteripalvelut jatkossa Sebacon Oy nimiseltä yritykseltä.

Toimittajamuutos ei aiheuta mullistavia uudistuksia jäsenrekisterikäytäntöihin, kun Sebacon Oy siirtää rekisteritiedot suoraan entiseltä toimittajalta uuteen järjestelmänsä kesäkuun alussa. Jäseneltä itseltään ei tässä vaiheessa odoteta mitään erillisiä toimenpiteitä. Koivistonviesti tulee entiseen tapaansa jäsenten ja tilaajien ilmoittamaan osoitteeseen ja ”juna” kulkee muutenkin entiseen tapaan.

Muutos on kuitenkin aina hyppy tuntemattomaan ja pahimmillaan voi tapahtua mitä tahansa. Tässä mielessä on jokaisen syytä tarkkailla postiaan. Jos niin hassusti kävisi, ettei Viesti tavoitakaan, on syytä ottaa yhteys lehden toimitukseen tai allekirjoittaneeseen. Näin päästään heti mahdollisten virheiden jäljille. Itse uskon kaiken vaihtuvan kitkattomasti ilman turhaa vaivaa.

Koiviston Viestikään ei tule kotiin, jos osoitemuutos on jäänyt tekemättä. Maaliskuussa lähetetyistä jäsenmaksukirjeistä on palautunut parisen sataa, mikä kertoo siitä, että näiden osalta muutto on jäänyt ilmoittamatta Koivisto-Seuran jäsenrekisteriin. Nykyisessä järjestelmässä jäsenen muuttojen seuraaminen ei onnistu enenkään ulkomailla asuvien osalta, joten on erinomaisen tärkeää, että jokainen huolehtii tietojensa ajantasaisuudesta myös Koivisto-Seuralle.

Ja sitten ilouutinen. Koiviston kirkon uudelleen kattamistyö on saatu päätökseen. Kirkon seinätkin on puhallettu puhtaiksi, ja siellä se nyt seisoo petäjänsä vieressä entistä ehompana. Toivoa sopii, että ulkoinen uudistuminen innostaa myös sisäkorjauksiin ja tietysti myös kirkon palauttamiseen sen alkuperäiseen tarkoitukseensa.

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteinä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki
Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/
Ratakatu 47, 53100 Lranta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 09-455 0501
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj
07190 Halkia
puh. 019-664 8112
Hallituksen muut jäsenet:
Hannu Veijalainen, Lahti. 03-228 5621
varalla Raimo Kyytsönen, Mäntsälä

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Seppo Mäkinen, Anjalankoski. 040-506 0430
varalla Martti Karvonen, Kausala
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
Intiankatu 11, 00560 Helsinki
puh. 09-797 011
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi
Koivisto.tuotteiden myynti
Marja-Leena Montonen, 040-500 5026

Tyyne Korholan o.s. Blomqvist (1907-1989) koulumuistoja Koivistolta 1917-1918.

Kädessäni on pieni kirjanen, oppilaskirja. Miten liekään säilynyt mukanani kaikissa vaiheissani. Muistot alkavat elää. Olen taas kymmenvuotias tyttönen. Kohta alkaa koulu. Niin, koulu alkoi silloin parin viikon pienten koululla, sitten oikea kansakoulu. Alakoulua ei ollut, ei myöskään koulupakkoa. Eletään siis syksyä 1917 ja koulu on Kotterlahden kylän kansakoulu. Asuimme kylän keskustassa, Paavolaisen omistamassa talossa, joka oli kokonaan meille vuokrattuna. En tiedä missä omistajat, eivät olleet paikkakunnalla.

Talo oli melko suuri maalaistalo, iso tupa ja kaksi kamaria, ulkorakennuskin ja aittoja. Ja mikä parasta kaunis ruusutarha talon päädyssä ja möllikän puolella. Iso pelto välillä ja sitten Martteliinin neitien huvila suurine puutarhoineen. Neidit olivat isäni tuttavina ja antoivat syksyisin ihania paratiisiomienia meille kotiin. Tällainen oli kotiympäristöni.

Koululle oli matkaa kai kilometrin verran Penttilään päin. Luulen, että koulu oli näiden kylien yhteinen. Meitä oli Kotterlahdessa ikäisiäni ainakin Väisäsen Anna ja Niilo, Kettusen Helvi, Halisen Ester, Seppisen Elvi ja Peussan Elli. Joku oli Saxbergiltä myös, samoin Rokkaselta. Asemalta myös eräs poika olikohan Salovaara.

Olimme vasta ehkä vuoden verran asuneet Kotterlahdessa, siihen asti kirkolla koko minun pienen ikäni, poikkeuksena kesäiset olemiset mummon ja äijän luona Pönnillä, jossa olen syntynytkin, maailman kauneimmassa kolkassa.

Ilmassa lienee ollut enteilyä huonoista ajoista, koska melkein

heti koulun alettua olimme koko koulu keräämässä jäkälää koulun iso kellari täyteen. Opettaja Ravantti selitti, että kaiken varalta, jos vaikka tarvitaan. Emme me tietysti tajunneet muuta kuin että jotain vakavaa se oli kun näin tehtiin.

Tärkeämpää ja jännittävämpää oli se, kun alettiin harjoitella lauluja uskonpuhdistuksen neljäsataavuotisjuhlaa varten. Se pidettäisiin kirkossa ja siellä kansakoululaiset laulaisivat. Lienee siinä sitten välillä tehty kaikkea, mitä koulussa yleensäkin, mutta yhtään tapausta ei ole jäänyt tunneilta mieleen. Ei opettajien ulkonäköäkään saa pinnistämälläkään muististaan, ainoastaan opettaja Telkin pitkä hame on jäänyt mieleen. Koulutalo oli kai samanlainen kuin muuallakin, pihan puolelta mentiin sisään ja luokahuone oli iso. Mustalais-Ville, iso hiljainen poika Humaljoelta istui selkäni takana. Pojat ne nääs jo silloinkin näköjään parhaiten mieleen jäi.

Se juhla sitten lokakuussa tuli ja oli niin mieleenpainuva että vieläkin elän uudelleen kun valtavat koululaisluokat lauloivat:

"Kun yössä kansat kulki maa kuolon varjoss' on niin valon suuren julki mies saattoi pelvoton Kaikk' kansat hältä kuuli nyt sana Jumalan ja niin kuin myrskytuuli soi sana rohkean.

Maan yllä siitä asti niin kyyhky uskonnon samoillut riemuisasti ja puhtain siivin on Se lehvää nuorta kantain luo lentää ystävän. Veet poistui taakse rantain, maan taas näät vihreän."

Toisena lauluna: *"Ken on luonut sinitaivaan"* ja lopuksi: *"Soi kiitokseksi Luojan tää laulu bentoinen"* Se oli juhla, joka jäi lapsen mieleen.

Joulujuhlakin sitten oli ja siellä tonttuleikki: *"Soihdut sammuu kaikki väki nukkuu, tip tip tap"*. Oli runon lausumista ja joululauluja. Todistuskina saatiin, tuo oppilaskirja. Vanhemmat oli myöskin juhlassa. Joululoman aikana syntyi perheeseemme odotettu ensimmäinen poika tammikuun neljäntenä ja voi sitä riemua kun oli ollut vaan liuta meitä tyttöjä. Olin äidin apuna kun ei ollut koulua ja olin vanhin.

Ja taas alkoi koulu ja aikuisten taivas oli pilvessä. Erään päivänä opettaja sanoi, että pitäisi tuoda kotoa joku ruoka-astia ja lusikka. Saadaan koululla ruokaa. Silloin kai kouluruokailu Suomessa sai alkunsa. Kyllä se suppi oli hyvää, kuka lie ollut keittäjä, vieläkin tunnen sen maun suussani. En muista saatiinko koko sen kevään ajan ruokaa, luultavasti.

Eräänä päivänä oli jännitystä ja pelkoa kun levisi huhu, että ruutikellari räjähtää ja voi mennä vaikka koko kyläkin ja räjähtihän se. Yksi mies kuoli ja olin katsomassa punaiseen verhottua arkkua ja haudataan viemistä. Kerran taas käytiin asemalla katsomassa odotussalin rikkiammuttuja seiniä. Välillä tiukattiin äidiltä käsivarteen milloin punaista, milloin valkoista nauhaa,

Mummo Amalia ja Ossi Korhola ja teleskat.

aina tarpeen mukaan.

Keväällä toukokuussa kuului öisin laukauksia pappilan pellolta. Ihmisiä haettiin kotoaan iltaisin eivätkä enää palanneet. Terävät laukaukset toukokuun öinä soivat vieläkin korvissani. Pappilan pelto pienine latoineen muuttui jännittäväksi paikaksi. Siellä jopa kummitteli. Oli kuultu öisin veisattavan virttä: *"Jo vaietkoon valitusäänet, ei itkumme ystävät auta."* Toisia ammuttiin. Toiset ampuivat. Peltoa ruvettiin sanomaan veripelloksi ja aikaa kapina-ajaksi. En muista sittenkään sen minkään vertaa vaikuttaneen koulunkäyntiin. Koulua käytiin kaikesta huolimatta. Numerot eivät kyllä näin perästäpäin katsoen näytä kovin hyviltä. Lapset onnekseen elivät päivän kerrallaan, näkivät ja kuulivat. Millaiset lie

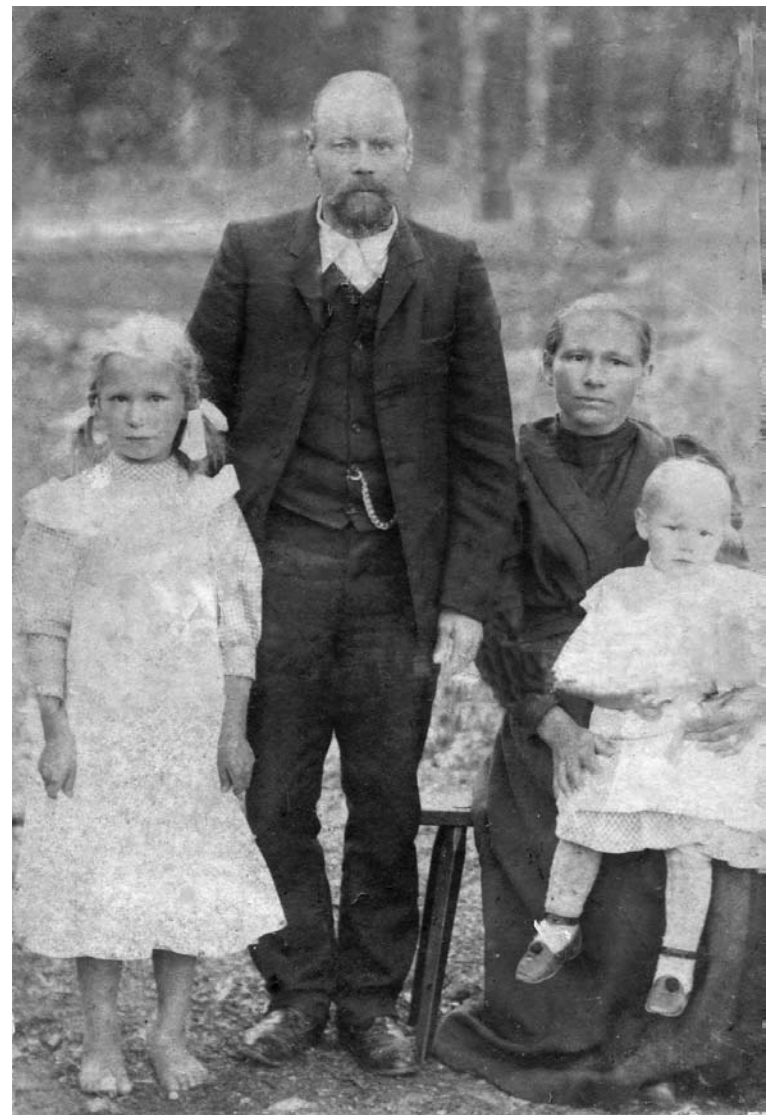
olleet opettajien tunteet.

Kevät tuli tutkintoineen, todistuksineen. Leikinkin muistan jota esitettiin. Se oli:

"Mä kerttusen näin, mä kerttusen näin, kerttusen kylätiellä." Niin, sellainen oli ensimmäinen kouluvuoteni, aika oli kova. Ei ihme, ettei siihen kujeita mahtunut. Oli mukavia luokkatovereita ja ei kai me vakavia pohdittu siinä iässä.

Siihen loppui koulunkäyntini Koivistolla. Syksyllä tuli opettaja Ravantti kotiini ja kysyi isältäni, aikooko hän jättää minut pois koulusta, vaan isä sanoi, että pidetään ainakin vuosi väliä, katsotaan sitten. Muutimme sitten paikkakuntaa ja elämä jatkui muissa maisemissa, Kotterlahti jäi lopullisesti.

Anders ja Amalia Blomqvist, sekä tyttäret Hanna ja muistojen kirjoittaja Tyyne oikealla.

Evakkovaellus toisen kerran Virolahdella

Kolmas valtakunnallinen Evakkovaellus järjestetään lauantaina 4.7. 2009 Virolahdella. Siellä pidettiin myös ensimmäinen osanottajille mieleenpainuvan kokemuksen tarjonnut vaellus kesällä 2006.

Vaelluksella kävellään noin seitsemän kilometrin matka Opistonmäeltä Pyterlahdesta Virolahden kirkolle. Tapahtumaan odotetaan tälläkin kertaa satoja osanottajia. "Olimme heti valmiit järjestäjiksi, kun edellinen tapahtuma onnistui hyvin. Siitä jäivät päällimmäisiksi tunteiksi ilo ja yhteenkuuluvuus

niin osanottajille kuin järjestäjillekin", sanoo Kaisu Rokka, Virolahden Karjalaseura ry:n puheenjohtaja. Vaellusta on järjestämässä myös Evakkolapset ry yhteistyössä lukuisten virolahtelaisten järjestöjen kanssa.

2006 Virolahdella ja 2007 Lohjalla järjestetyt vaellukset keräsivät satoja osanottajia. "Vaellusten tarkoituksena on kunnioittaa evakkoja ja erityisesti vaikeista kokemuksista selviytyneitä evakolapsia ja saada yleiseen tietoon

heidänkin nykyiset tarpeensa. On tärkeää oivaltaa, että evakkolapsetkin ovat omalla tavallaan sotaveteraaneja, joiden elämän loppuvaiheita yhteiskunta voisi helpottaa", toteaa Kosonen.

Historiaa eläväksi tekevän evakkovaellus-tapahtuman arvoa lisää vielä se, että Talvisodan alkamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 70 vuotta. Virolahden ensimmäinen Evakkovaellus teki moniin lähtemättömän vaikutuksen. Suuri osa vaeltajista oli

pukeutunut evakkoajan asuun ja Pyterlahden kyläyhdistys oli pysyttänyt autenttisen sodan ajan joukkosidontapaikan. Vastaavaan autenttisuuteen pyritään myös ensi kesänä.

Kirkolla järjestetään kenttähartaus evakkoajan malliin, Samalla paneudutaan Virolahden kirkon ja sen ympäristön sota-aikojen historiaan. VPK:n talolle kootaan myös näyttely evakko- vuosista.

www.evakkovaellus.fi

Kirjotuksiin ja kuulumissii

Koiviston viimeinen paloauto Löytyi Salon Raatalasta.

Huhtikuu 1939 Koivistolla. Koivistolla ilmestynyt paikallislehti "Rannan sanomat" kirjoitti huhtikuun numeroonsa silloin käyttöön otetusta kauppalan palokunnan saamasta uudesta paloautosta.

Auto löytyi v. 2009 Salon Raatalasta. Sen nykyinen omistaja Erkki Haapanen oli esitellyt sitä Juhani Sahlstenille, joka taas kertoi siitä tämän tarinan kertojalle. Autoa piti mennä katsomaan.

Autolla on v. -39 jälkeen ollut monenlaisia vaihteita, joista kaikista ei ainakaan tämän kirjoittajalla ole tarkempaa tietoa. Nykyinen omistaja tiesi kertoa sen verran, että sen pelastuminen sodan jaloista oli ollut hyvinkin tärpeällä. Perääntymisvaiheissa se oli jo jäänyt vihollisen puolelle, mutta kuitenkin saatu ilmeisesti koivistolaisten sotilaiden toimesta uudelleen suomalaisille ja hinaamalla se jään yli pelastetuksi omalle puolelle. Autossa on kuulemma vieläkin siinä vaiheessa tulleita luotien jälkiä, jotka ovat kuitenkin jääneet entistämistoimissa hytin istuinten toppausten alle, eivätkä enää näkyvissä.

Auto on myöhemmissä vaiheissaan ollut muussa käytössä, eikä siinä enää ole mitään palokalustoa. Sotien aikana siihen on asennettu häikäkaasutin, minkä teho ei kuitenkaan nykyisellään riitä auton kulkeamiseen.

Auton on entistänyt Timo Entonen, jolta nykyinen omistaja Erkki Haapanen on sen ostanut nelisen vuotta sitten. Auto on museorekisterissä ja nykyinen omistaja käyttää sitä näytösajoissa. Se on ollut mukana mm. Petsamo-ajossa. Kysyntää näytöksiin on sille tänäkin vuonna runsaasti. Olisi mielenkiintoista saada se nähtäväksi vaikkapa tulevan kesän Koivisto-juhliin.

M R H - 49 auton kuvasi ja sen tarinaa kertoi Ahti Kaukiainen. Mukana tutustumisretkellä olivat myös Juhani Sahlsten ja Matti Hilska.

Kuva autosta v.1939 kuva autosta v. 2009

Kuvassa auto ja sen omistaja Erkki Haapanen.

Taikasauva

*Enne lapsen ko metsäs kuletti
taik poikii kans puust puuhu hypittii,
ko Tartsannii niiviisii leikittii,
rintaa hakattii ja kamalast karjuttii,
mie vaivihkaa katselin ympärillei,
et jos vaik löytäsin itsellei
kyykäärmeehjään säilynee naha,
mihi sissää työntäsin puuksa.
Siint saisi mie itsellei taikasauva,
mil takasii taikoisi Karjala.
Sithä myö päästäis kottii Koivistol,
leikkimää siel, mis entiset leikkipaikat ol.*

*Nyt o Ameriika suures, rikkahas maas
uus resitenti työtää alkamas.
Nyt siel, mis enne elliiit orjuuves,
pellavapelloil raatoit värilliset,
mis musta ei saant linja-autooka
valkose miehe vieree penkiil istua,
mis nyt hyökii o saaneet tasa-arvosuue,
ko kaikist korkeampaa virkaaki USA:s
valittii tummaihone, Opaama.*

*Nyt sit joka puoleel maailmaa
ootellaa Opaamast pelastajjaa.
Häne pitäis talous saaha nousemaa,
ihmisiil töitä löytää, työttömyys lopettaa;
eikä pelkästää Länne kultamaas,
mut myöskii meil, tääl Euroopas,
ja muuvalkii, Abvriikas, Aasias.
Häne pitäis sovat saaha loppumaa,
jäätiköt pelastaa, myrskyt tainnuttaa,
nälähätä maailmas lopettaa,
saastumine häne pitäis panna aisoibi,
ettei kaik myö tukehuta päästökaasuhi.*

*Mist löytäis Opaama sen taikasauva,
mil ratkaisu taikois maailma vaivoih?
Ei kelpaa siihe varmastkaa käärmesauva,
vaik kyy naha hää viel jostai löytäiskii.
Ei, ei hänelkää muuta lopult keinoo oo,
ko puhumal saaha maailma työntekko,
ja yhtehissee hiilee puhaltammaa,
yhtehistä kohtaloo ihmiset ajattellemmaa
tää meil omal laneetta Telluksel,
avarruve pienel kiertolaisel,
mikä asumukseks ainoaks o annettu ihmisel.*

Kissa

*Kuuleha sie, rakas Raija-siskosei!
Mieko luin, kui surulliseks tul sukulaistytöisei,
ko koiraan hää ol männettänt, ja et koko perekii
o kauva kulkent muremieli - ymmärrän sen tok miekii - ,
ni mie haluaisin siul täs kertoo samallaise tarina
siint, kui voimakas voip olla site ihmise ja kissa,
mikä kestää voip yli kuolemankii raja.*

*Karvose Raijal, siis siu kaimallas,
ol kotikissa, kakstoistvuotias.
Meelis se ol nimeltää,
ja paino kymmänä killoo vähintää.
Kaizu millo poikkes naapuri luon käymää,
kissa het tul oveel vastaa häntä tervehtimmää
ja itsiään rupes jalkoi juuree kyhäämmä.*

*Meelis vahva ol ja kova se ol hypäämmä.
Vaik ol vanha, helpost hyppäs kirjajhyllä pääl,
nii et kaapi lasiovet senko helisiit.
Ja jaloillee sielt lattial taas takasii.
Ja emäntä jos kauva kotont muuval ol,
ni jurnutti, ei piilostaa tult sovinnol.
Lopult helty, ja taas kehräs niiko ennekkii.*

*Ko joulu al Raija asuntoo joutu muuttamaa,
Kaizu häntä läks jublii jälkee tappaamma.
Ei tult Meelis oveel vastaa häntä ottamaa,
niiko enne, ko assuit täs mei naapuriis.
Kaizu Raijal tuota vähä ihmettelkii,
mis maailmas se Meelis oikee luurajaa?
Raija epämääräsest pois päi tyyty viittaamma:*

*"Tuolha se". Mut totta se ei sit oltkaa kuiteskaa.
Vast seuraaval kerral Raija jakso Kaizul kertoo, et
Meelis alas kaapi päält ol jällee hypänt korkehelt
ja itseen sillo loukant oikee pahast, nii
et henkens beittänt kissa pia olkii.
Ei uuest koist olst Meelis tykänkkää.
Ei siel se vissii halunt ellääkää.*

*Nii syvämmä pääl ol käynt Raijal kissa kuolema,
ettei olst hää tahtont kertoo siint ees Kaizulkaa,
ko hää ol männettänt sellase rakkaa luontokappalee,
mi vuoskausi hänest ol olst ikkää ihmine.
Onha kissast kerrostalos paljo vaivaa kuiteskii,
ei halunt toisest kissast ennää Raija huolehtii.
Koissaa yksinnää hää nyt ellää niiko enne kissaaki.*

90 vuotta täyttää Taito Ilmari Hilska Loviisasta

Taito syntyi Koiviston Härkälässä 12.12.1918 itsenäiseen Suomeen. Hänen vanhempansa olivat Kaapriel Vilhelminpoika Hilska Härkälästä, 77 v. ja Eeva Sofia Kaaprentytär Hilska (Eskola) Makslahdesta, 87 v. Taito oli toiseksi nuorin seitsemästä lapsesta.

Kaikki lapset ovat yltäneet pitkään ikään.

Yli 5 vuotta kesti hänellä sotataival. 4.10.1940 Korpraali, 2.11.1941 Alikersantti ja 17.12.1968 Kersantti (siviilissä). Miinanraivaajana 1941-1942, miinanraivausmerkki. Sodan 1939-1940 Muistomitalli soljella, 1941-1945 Muistomitalli, JR45-Joukkueristi.

Pitkä sota-aika ei ole 90 vuotiaan kuntoa ja virkeyttä koetellut. Aina on liikkuminen ollut sydämen asia kaikissa muodoissa. Nykyisin aamuvuonot, sauvakävely. Erilaisissa yhdistyksissä mukana oleminen on edelleenkin tärkeää. Etenkin veteraanijärjestys, jossa hän on ollut taloudenhoidon pitäjänä jo yli 15 vuotta. Lisäksi Loviisan Karjalaiset ry. ja Loviisan eläkeläiset. Yli 60 vuotta Loviisassa vuodesta 1945 lähtien asuneena on ollut

myös usean yhdistyksen perustajajäsen. Aikaisempia harrastuksia olivat esim. kalastus, hiihto, suunnistus. Ahkera ja aikaansaava – rakensi perheelleen omakotitalon ja kaksi kesämökkiä. Käden taitojen töistä ovat saaneet nauttia 4 lasta, 6 lastenlasta ja 3 (pian 4) lastenlastenlasta.

Edelleen pirteää ja energistä jo 13 vuotta leskenä olevaa 90 v. isää ja vaaria juhliitaan perheen kesken yllätysten kera.

Pilkahdus pilven takaa

On tammikuinen talvinen päivä maa on valkoinen mutta muuten on päivä pimeän pilvinen. Tuohon kun tulisi edes muutamaksi minuutiksi auringon säteet kirkastamaan päivää ja ehkä vähän mieltäkin. Kun Lukee, katsoo ja kuuntelee ja jos vielä kaiken uskoo mitä meille uskotellaan niin kyllä mieleenkin pientä piristystä tuntuisi kaipaavan.

Ainoa piristävä uutinen on tullut tuolta rapakon takaa, sillä onhan lähihistorian suurin tuhoaja joutunut eläkkeelle ja tilalle tullut ihminen. Tuollainenkin asia voi mieleen pienen auringonsäteiden antaa kaukaisuudesta huolimatta.

Kaukaiselle se vielä tuntuu kesäkin, mutta odotus aurinkoisesta Saarenpään matkasta ei voi olla mieltä

piristämättä, sillä pitäähän tuo joka kesäinen syntymäpaikan tarkistusmatka sisällään niin monta piristävää hetkeä.

Kun nousen linja-autoon, jännittävää nähdä ketä kaikkia on mukaan lähtenyt, sillä olen niitä viimeisiä autoon nousijoita täältä Kymestä. Auto kun lähtee Turusta. Ensi halausten jälkeen matka jatkuu rajalle ja varautuminen hitaaseenkin rajan ylitykseen on jokaisen mielessä, joten mielihyvää tuntee kun mennään normaalilla vauhdilla muodollisuuksien läpi.

Sitte alkaakin jo monttujen muistelu, sillä montut maantiessä kuuluvat kai asiaan, koska ne on annettu olla niin rauhassa että mi-

näkin ne muistan vuosien takaa. Voi se positiivinen yllätys tulla taositetun montunkin muodossa.

Lehteen oli kirjoitettu kirkon kattoremontista. Jospa sekini haave olisi toteutumassa että kirkossa olisimme kuulemassa sitä

sanomaa jonka julistamiseksi herran huone on rakennettu. Olihan tosin kirkon vuosijuhlissa jo herkat tunnot siihen suuntaan johon meidänkin toiveemme ja ajatuksemme juontaa. Ottakaamme hyvä mieli jokaisesta lankun pätkästä ja pellin palasta jotka on kirkkoremontissa paikoilleen saatu.

Merimatka Saarenpää on seuraava kohde. Ensiksikin millä mennään? Venekalusto kun on vaihdellut viime vuosina. Tosin turvallisuus on aina ollut hyvä, joten ajatukset voi kulkea omaa rataansa rantamaisemia tutkien ja todeten taas kerran ettei öljysatama suuruudestaan huolimatta ole Koiviston salmen vettä liannut.

Saarenpään rantautuminen on kuin astuisi johonkin ja samalla pois jostakin. Synnyinsaaren

juuret värähtää askeltesä alla, ja vaikka olet joutunut täältä pakolla lähtemään, ei se lähtöpakko enää seuraa mieltäsi vaan tunnet olevasi osa tätä ruusujen kaunistamaa muistojen kultamaata. Ruusujen, joiden istuttajista ei ole epäselvää ja ruusujen, jotka ovat saaneet kasvaa ja säilyttää kauneutensa viestittäväkseen meille sen syvällisen sanoman, jolle olemme valmiit sydämemme avaamaan.

Hotelli Wilhelmi ottaa matkalaiset vastaan totutun tavan mukaan. Huoneet jaetaan ja pihapiirissä ihaillaan luonnon aitoutta. Minun henkilökohtainen jännitykseni on hotellin nurkan takana. Olinhan jokunen vuosi sitten innokkaasti mukana kyhäämässä saunaa vanhan navetan raunioille ja miten ollakaan toissavuonna sauna paloi ja jopa minunkin piti yrittää olla olematta vihainen. Selvisihän se palon syykin. Vikahan oli meidän kun kiukaassa luki että jatkuvalämmitteinen ja kun lämmitys oli alkanut aamulla, niin toisen päivän iltapäivällä oli vahinko valmis. Olen kuullut että saunaa on rakennettu uudelleen ja odotankin löytäväni vesipadan kiukaan. Ne riittävät minulle hyvän mieleen.

Polkupyöräretki, joka on aina tullut tehtyä saman kaavan mukaan, ensin Hilskan mäelle, syntymäpaikan kiville istahtamaan ja kuuntelemaan luonnon ääniä ja haistelemaan meren ja ruusun tuoksujen sekoitusta. Muiden ää-

nien keskeltä voit kuulla lehmän ammuntaa ja kun jatkat polkemista, etsit katseellasi sitä valkoista hevosta, joka on joka matkalla tullut tervehtimään ja jonka näkeminen on aivan kuin ohjelmanumero.

Seuraava joka matkainen kohde on paikallinen hautausmaa. Aina kun pysähdyt katselemaan hautoja ja monta kertaa näkemiäsi kuvallisia hautakiviä, olet saman ihmettelyn edessä. Kaikki no niin suurella huolellisuudella tehty ja penkit ja pöydät on niin asutun tuntuja. Aivan kuin joku olisi vain pistäytymässä jossakin. Niin monta kertaa olen käynyt Saarenpään hautausmaalla. En ole koskaan tavannut ketään paikallista hautojen luona, vaikka kaikesta näkee että siellä tehty siivous ja järjestelytyö on vaatinut paljon aikaa.

Pyöräretkeä voi jatkaa linnakkeelle Putron hiekoille ja hyvinkin pitkälle kukin voimiensa mukaan. Ajelen kuitenkin pohjattomalle järvelle, sillä minua kiinnostaa järven kalakanta. Vaikken mikään himokalastaja olekaan, niin kai se on Saarenpäälaisissä geeneissä se kalanalkä, jonka saa tyydyttyä heittämällä ongen veteen. Pohjattoman järven nimi tulee sieltä vuosikymmenien takaa, jolloin näitä nykyluotaimia ei kai ollut vielä keksittykään, vaan tarinan mukaan oli joku soutelija mitannut järven syvyyttä rihmarullalla ja kun se ei ollut pohjaa tavannut, niin järvestä tuli pohjaton. Montakohan metriä rihmarullassa on lankaa.

Niin ne nimet ja tarinat siirtyvät sukupolvilta toisille. Meinaanpa minäkin onkia sellaisen kalan jonka silmien väli on melkein metri ja vielä pohjattomasta järvestä saatu, niin kyllä on tulevilla polvilla kertomista. Eihän sitä tarvitse sanoa että se silmien väli mitattiin pyrstön kautta. Pohjaton järvi on yllättävän suuri ja kalakanta on vielä arvoitus, mutta esimerkiksi lintupongareilla on varmasti näkemistä, sillä lokkien runsaus ja ylväästi uiskenteleva joutsenpari, sekä useamman väriset pikkusirkittäjät kertovat lajien sa runsaudesta.

Saarenpään luonnosta ilmoitteen on oltu vain yhtä mieltä, sillä mannerilmaston terveellinen mäntymetsän tuoksu ja kaukainen meren humina antaa joka matkasta kotiin vietäväksi muiston, joka pitää mielen hyvänä ja antaa vastavoiman kuunnella matkan jälkeistä liikenteen melua, kiskojen kolinaa ja haistella tehtaan hajuja. Kuuluuhan paratiisiinkin tietysti käärmä ja Saarenpäässä on aika paljon kyykkärmeitä. Melkeinpä joka matkalla nähtäväksi. Tosin ne kai on vähän ylpiän sorttisia, kun ne haluaa aina mennä pois päin. Voisikohan niitäkin pongata.

Tässä tämä tulevan kesän ajatus ja kylläpä piristi mieltä.

Saarenpäässä tavataan
Saarenpään poika

Esko Porela Porvoosta kirjoitti kirjoituskilpailuun nimimerkillä Esko Hermann.

Elävä Hoikkalan kylä elokuussa 2007

Ohjaan veneen laituriin hyvin onnistuneen kalastusmatkan jälkeen. Tyynen lahdenpohjukan vedenpinta heijastaa punaisien rantavajojen värit peilikirkkaan veden pintaan.

Kauempana mäenrinteessä venevalkamien yläpuolella paistattelevat päättävän päivän auringossa Hoikkalan kylän kauniit talot, Kurkelan vanha kansakoulu ja pitkä matala motelli Kaapriel. Kauempana metsän siimeksessä näkyvät uudemman asuinalueen talojen katot ja siitä vielä vasemmalla aivan uusi lomakylä.

Olemme palaamassa Pietarilaisen kauppiasryhmän kanssa koko päivän kestäneeltä kalastusmatkalta Suomenlahden itäpohjukan kalaisilta vesiltä. Saalinamme on verkoilla saatuja siikoja ja ahvenia, sekä uistelemalla pyydettyjä isoja haukia. Ryhmä pu-

lisee innokkaasti veneen lipuessa laituriin, Lyhyt tukeva pitkäviiksinen kauppias kerskailee muille, miten hänen saamansa suurin kala saatiin kovan taistelun jälkeen veneeseen. Kuuntelen kehumista virkani puolesta, koska olen toiminut Kaapriel-kalamatkojen kalastusoppaana jo kolmattakymmenettä vuotta. Vene kiinnitetään laituriin, kalat annetaan savustusmestarille ja johdetaan ryhmäni lämpöisenä odottavalle rantasaunalle.

Kaapriel-kalamatkat on perustettu vuonna 1980 oheistuotteeksi Saimaan-kanavan risteilyjä jo vuosikymmeniä järjestäneelle yhtymälle. Viisikymmentä luvun alussa vanhat puiset purjelaivat jäivät kehityksen jalkoihin ja lojumaan ilman lasteja saarelaisten laitureihin. Kaapriel-yhtymän perustaja katseli aikansa laivoja ja päätti muodostaa Saimaan-kanavan risteilyliikennet-

tä Viipurista käsin harjoittavan yrityksen. Muutama puulaivaa varustettiin hyteillä ja pienellä kanttiinilla, niin saatiin vieläkin jatkuvat tilausristeilyt käyntiin, tosin kalustoa on uusittu kehityksen ja varallisuuden kertymän myötä.

Hoikkalan kylästä on vuosien saatossa kehittynyt malliesimerkki aktiivisesti toimivasta matkailupalveluja tarjoavasta saaristolaiskeskuksesta. Kylä on saanut parikin kertaa erilaista tunnustusta toiminnastaan, kuten Vuoden kylä 1996 ja Vuoden Kesäkylä 2005. Menestyksen takana on ollut erittäin aktiivinen kyläyhteisö, joka voimia säästelemättä on yhdessä kehittänyt kylänsä toimintaa. Tehdyillä toimenpiteillä on pystytty takaamaan myös monille nuorille työpaikka ja tulevaisuus kyläyhteisön jäsenenä.

Kuten muissakin kylissä,

täältäkin löytyy omat joutomiehensä ja rantaparlamentti, joka viettää huoletonta aikaansa rantavajojen katveessa. Miehet seuraavat varsin innokkaasti kylällä vierailuvia kalastus- ja turistiryhmiä, lyöttäytyvät näiden seuraan kalajuttuineen mahdollisen ryyryn toivossa. No se ei sinänsä häiritse virkeää kyläyhteisöä, vaan antaa jonkun mielestä jopa oman mausteensa kylän ohjelmatarjontaan.

Saavumme rantasaunan terrassille, jossa ryhmää odottaa illan pitokokki ja taustalla haitaria soittava musikanntti. Toivotan ryhmän tervetulleeksi saunalle ja kertaan tapahtumarikkaan kalaretken antia. Nostamme maljan

suurimman kalan saaneen kauppiaan kunniaksi.

Saunomisen aikana pitokokki on loihtinut meille viereiseen rantavajaan perinteisen Koivistolaisen illallisen. Tarjolla on mm. piirakoita, vatruskoja, päivällä pyydettyä kalaa ja jos millaisia herkkuja.

Yön pikkutunneilla väsyneet kalastajat siirtyvät rantavajasta yöpuulle hotelli Kaabrielin viihtyisiin huoneisiin ja haaveilevat jo uudesta kalamatkasta Hoikkalan kylän lähivesille. Itse vetäydyn viimeisenä ansaitulle yölevolle. Onneksi seuraava ryhmä on tulossa vasta iltapäivällä.

Esko Hermann

Boris Tikka asui Koivistolla 1945-1952

Vuonna 2002 ilmestyi Boris Tikan, Jevgeni Balasovin ja Viktor Stepakovin kirja "Karjalan kannas sotien jälkeen v. 1940-1941, 1944-1950". Teoksesta selviää, mitä entisille suomalaisalueille tapahtui Neuvostoliittoon liittämisen jälkeen, miten ne asutettiin ja miten ne saatettiin osaksi neuvostosysteemiä.

Jo kirjan alkulauseessa tekijät selvittävät, miten Neuvostoliiton johto ja toisaalta Neuvostoliiton väestö olivat eri mieltä Karjalan kannaksen käyttöönoton merkityksestä ja käytetyistä keinoista. Tämä ristiriita ilmeni kirjan tekijöiden mukaan myös sitten anastusalueen (he käyttävät tätä sanaa) hyväksikäytön erilaisissa arvioissa ja poliittisissa ratkaisuissa sekä sitten lopputuloksissa. Heidän mukaansa tämä selittää myös sen, miksi alueen kerran niin vauraat metsä- ja maanviljelysmaat ovat täysin kadonneet.

Koivistolaisia kiinnostaa varmasti kirjassa oleva Boris Tikan kirjoitus lapsuudestaan Koivistolla 1945-1952. Tikat olivat kotoisin Hatsinan Tupitsan kylästä Inkeristä ja Boris mainitsee kuin ohimennen, että Tikkojen perhe oli sodan aikana siirretty Suomeen. Kuitenkin rouva Tikka oli lapsineen sodan johdosta viety Bashkiriaan, mistä he palasivat Leningradiin syksyllä 1945.

Boriksen äiti oli ilmeisesti ollut postin palveluksessa, koska sai laitoksen vastaavalta aluejohtajalta neuvon mennä Koivistolle, josta "voit saada asunnoksi vaikka kokonaisen remonttia tarvitsemattoman talon". Aluejohtajan mukaan Hatsinassa ei ollut yhtään ehjää taloa. Rouva Tikka lähetettiin postin "Sojuzpetshat" osaston päälliköksi Koivistolle, jonne hän saapui kahden pienen lapsensa kanssa syyskuussa 1945.

Koivisto kuului tuohon aikaan 2. rajavyöhykkeeseen, joten sinne pääsy vaati erityisluvan. Alueen pysyvillä asukkailla piti olla passissa henkikirjoihinpanomerkin lisäksi ruutuleima "2. rajavyöhyke". Koivistolle töihin määrätty rouva Tikka sai viivytyksettä tarvittavan luvan.

Boris oli tuolloin 13-vuotias ja erittäin kiinnostunut uudesta asuinpaikastaan. Entinen kotiseutu Hatsina sijaitsi Inkerin eteläosassa, 45 kilometriä Leningradista lounaaseen ja nyt hänellä oli mahdollisuus vertailla täällä aikaisemmin asuneiden suomalaisten elämää inkerinsuomalaisten elämään Tupitsassa. Hän tunsikin luonnollisesti sympatiaa suomalaisia kohtaan, mutta toteaa "etteivät nämä tunteet olleet siihen aikaan julkisesti tervetulleita".

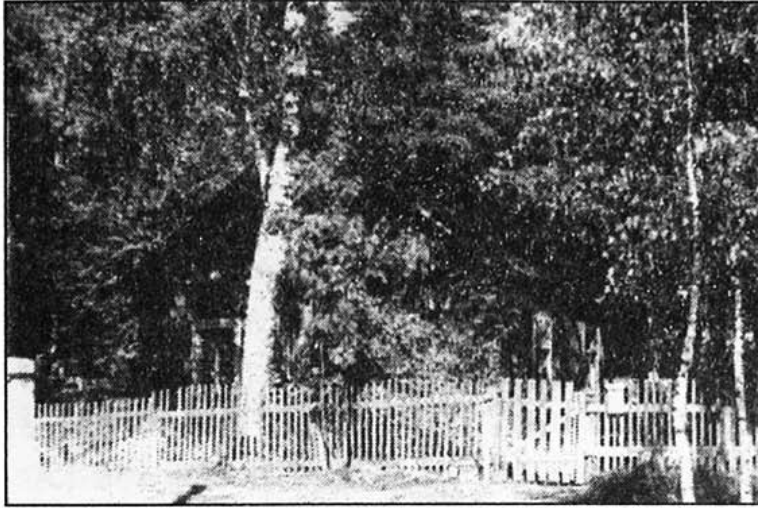
Syysajasta huolimatta heidät yllätti kaikkialla ollut vihreys. Alueella oli runsaasti puita ja juhanrusuuta, jasmiiini- ja muita pen-

Suomalaisilta jäi Koivistolle runsaasti erilaisia metsä- ja maatalouskoneita ja laitteita. Parin kolmen vuoden kuluttua lähes kaikki koneet olivat käyttökelvottomia, koska niitä ei oltu korjattu

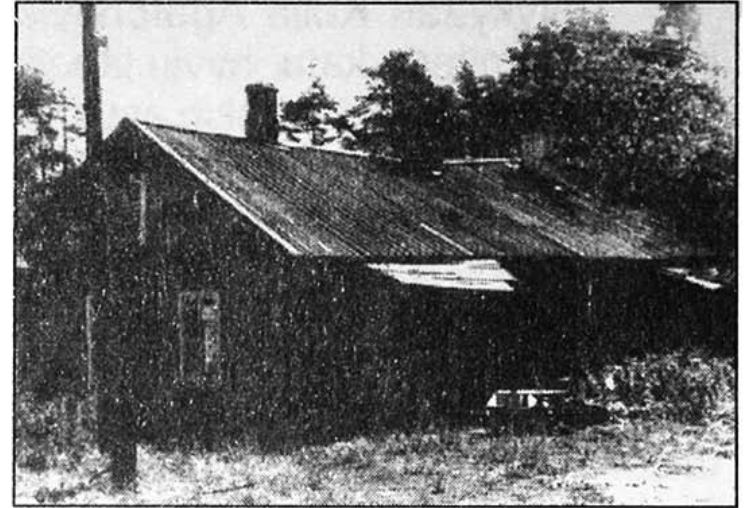
asukkaat hakivat perunat ruuaksi ja kolmen viikon kuluttua varasto oli tyhjä. Tikatkin leipoivat niistä kakkaroita, paistoivat ne hellalla ja totesivat ruuan olleen hyvän makuista. Kenenkähän varasto

hautausmaan hautakiviä ei vielä Tikkojen oloaikana oltu rikottu.

Vuonna 1948 entiset suomalaisalueet saivat uudet neuvostonimet. "Koivistosta, Mannolasta ja Tervahartelasta tuli Primorsk".

Talot, joissa asuimme Tervahartelassa ja sitten Koivistolla, ovat olleet paikoillaan tähän saakka...

saista. Hyvinhoidetut puutarhat kiinnittivät heidän huomionsa ja heistä tuntui siltä, että suomalaiset olisivat lähteneet kodeistaan vain hetkeä aikaisemmin.

Tikat asuivat Koivistolla viettämiensä seitsemän vuoden aikana kahdessa eri talossa, ensin Tervahartelassa ja sitten "Koivistossa", jolla Boris ilmeisesti tarkoittaa kauppalaa. Tätä toista taloa hän ei kirjoituksessaan kuitenkaan tarkemmin esittele.

Ensin heidät sijoitettiin isoon yksikerroksiseen taloon Tervahartelaan. Oikeastaan he saivat sen itse valita, vaikka "saivatkin omakseen" vain kolmasosan talosta. Heidän mielestään talo oli kuin vastarakennettu ja he ihastelivat talon hienoja sähköjohtoja, pistorasioita, katkaisijoita ja monia erilaisia sähkölaitteita. Puutarhasa oli paljon omenapuita ja marjapensaita. Kirsikka- ja luumupuut saivat heidät aivan ihastuksiin.

Keväällä 1946 alkoi Koivistolle tulla muuttajia runsaammin. Tulijat olivat pääosin Kalininin ja Vologdan alueilta ja heidän joukossaan oli runsaasti sotaveteraaneja.

Kaikki tietysti halusivat päästä elämän alkuun uudella asuinpaikallaan ja työn saanti oli luonnollisesti etusijalla. Toki he tekivätkin töitä elannokseen, mutta kuitenkin heidän tekemisiinkin kuului sellaista, mitkä me helposti yhdistämme venäläisyyteen ja neuvostosysteemiin. Boris kertoo, että vaikka ympärillä oli runsaasti metsiä, puiset sähköpylväät kaadettiin välittömästi ja pilkottiin polttopuiksi. Tosin viranomaisten määräyksestä ja heidän valvonnassaan uudet pylväät pystytettiin parin vuoden kuluttua entisten paikalle. Tikkojen tullessa Koivistolle, alueella ei ollut sähköä saatavillakaan.

eikä huollettu ja koska usein niitä ei oltu käytetty oikein.

Koivistolla harjoitettiin myös talojen järjestelmällistä purkamista. Osa taloista siirrettiin uuteen paikkaan, mutta moni talo meni polttopuiksi. Viranomaiset jopa komensivat Mannolassa olleen "Metsäkoulun" oppilaat ja eräiden laitosten työmiehet purkamaan suomalaisia, kunnossaolevia taloja. Ihmetyttää, että purettavaksi määrättyt olivat usein erillisiä, kaksikerroksisia taloja.

Boris kertoo tarkasti yhden Mannolan puolella Tervahartelan rajalla olleen talon purkamisen. Talo oli upea, kaksikerroksinen hirsirakennus, jossa oli komeat parvekkeet. Kuusikujan päästä näkyi Suomenlahti. Purkamisen jälkeen hirret ja mut rakennusjätteet mätänivät kivijalan ympärillä useita vuosia. Tontilla oli parikymmentä avotarhaa, joiden käyttötarkoitusta he eivät tietäneet, mutta arvelivat talon entisen omistajan kasvattaneen niissä turkiseläimiä.

Minulle oli yllätys, että yksityisyrityksiä sallittiin sosialistisissa systeemeissä jonkun verran. Kaadetuista sähköpylväistä irrotetut kuparijohtot nimittäin myytiin Koiviston värimetallien keräyspisteeseen. Yksityistä tuotantoakin oli. Eräät Tikkojen naapurit ryhtyivät valmistamaan mäntylastuja, joita käytettiin jonkinlaisina sideaineina taloja rapatessa. Valmiit tuotteet he myivät Koiviston Rakennus- ja remonttikonttoriin.

Vuosi 1946 oli alueella vielä nälkävuosi. Vuoden lopulla löytyi "Koiviston mäkipuolelta" metrin syvyydestä 10x3x2 metrin kokoinen perunavarasto vuodelta 1944. Perunat olivat jäätyneitä, mutta sisältä vielä valkoisia. Lähiseudun

tuoli ja mikä oli "Koiviston mäkipuoli"?

Rautaesiripun laskeutuminen sota-ajan liittolaisten väliin näkyi myös Koivistolla. Boris kertoo, että Koiviston ja Tervahartelan välissä sijainneella upseeriklubilla näytettiin alkuaikoina Englannin ja Yhdysvaltojen armeijoita ja näiden maiden yhteiskuntajärjestelmiä myönteisesti käsitteleviä elokuvia. Rautaesiripun laskeututtua tilalle tulivat Neuvostoliiton ylistävät propakandaelokuvat. Sijaintikohan upseeriklubi meidän Merikylpylämme rakennuksessa?

Koiviston kirkko teki heihin syvän vaikutuksen ja rakennuksen suuruus ihmetytti. Boris kertoo, että kirkossa oli kaksi riviä mustia penkkejä ja edessä, Suomenlahden puolella oli iso lasimaalaus. Keisariurkujen paikan hän uskoi tietävänsä ja kirjoittaa, "kerrottiin, että urut pois kirkosta veivät jotkut sotamiehet ennen siviiliväestön Koivistoon tuloa, eivät kuitenkaan suomalaiset". Vuonna 1948 kirkko muutettiin neuvostojohdon ja puolueen käsystä komsomolilaisten ja nuorison toimesta kulttuuritaloksi, johon tuli elokuvateatteri ja jossa paikalliset ja vierailevat artistit esiintyivät. Siellä pidettiin myös kaupungin ja puolueen piirin ja komsomolin kokouksia ja tilaisuuksia. Ristit kirkon torneista oli poistettu jo ennen Tikkojen Koivistolle tuloa ja lähes kaikki kirkon ympärillä olleen hautausmaan hautakivet oli tuhottu. Makslahden tien varrella olleen

Näin "venäläinen kanta-alue lopullisesti vapautui suomalaisista". Kuitenkin kylien suomalaisnimet säilyivät pitkään kansan suussa ja virallisestikin, sillä vielä vuonna 1952 keskustasta lähteneen linja-auton kyltissä luki "Rautatieasema Mannola".

Boris muutti Koivistolta 1952. Käydessään entisellä asuinseudullaan 1993 hän näki museossa kirjan "Koivistolaiset 1939" ja totesi, että he olivat asuneet Tervahartelassa talossa numero 33, jonka suomalaisomistaja oli ollut Heikki Tervehartiala. Hän kiittää entistä isäntää tämän jättämästä taloudesta. Taloudesta, jonka ansiosta he olivat selviytyneet noista vaikeista vuosista. Hän paikallistaa toisenkin heidän asumansa talon, mutta ei esittele sitä tarkemmin, vaikka molempien talojen valokuvat ovat kirjassa. Molemmat talot olivat pystyssä vuonna 1993, "tosin ilman ihania puutarhoja, jotka ilahduttivat ja syöttivät".

Mannolan puolella olleen talon historia selviää, kun katsoo Mannolan kylän talouetteloja ja karttaa. "Metsäkoululaiset" purkivat talon numero 1, jonka suomalaisomistaja oli Koiviston ja ympäristökuntien eläinlääkäri Artturi Kokkonen. Rakennus oli ollut pyöröhirsinen. Kokkonen oli perustanut kettufarmin, jota hoiti hänen veljensä Rainer. Purkajien arvelu turkiseläinten kasvattamisesta oli siis oikeaan osunut.

Hannu Veijalainen

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Onnitteluit' ja muistamissii'

Kuvassa neljä polvea, isomummi Kirsti Laaksonen Makslahden Römpötistö, Kirstin tytär Monica Molin, Monican tytär Sofia Molin ja Sofian poika, pieni Feodor.

MARJATTA VUORMAA os. Tuuli vietti 4.3.2009 90-vuotissyntymäpäivää Aurora-kodissa Espoossa.

Ylioppilaaksi Turun Normaalkoulusta
JUHO OSKARI JOKINEN

Vanhemmat: Outi Jokinen, os. Helariutta ja Jari Jokinen

Isovanhemmat: Liisa Ake-Helariutta, os. Ake Koiviston Eistilän kylästä.

Salpausselän lukiosta Lahdesta kirjoitti ylioppilaaksi OSKARI SALOKANNEL.

Äitinsä äidin suku Koiviston Penttilästä, isänsä isän Laatokalta Mantsin saaresta.

Tällä palstalla julkaisemme onnitte-
luja. Ilmoitus kuvallisena 6e.
Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi.
Muussa tapauksessa disketti, CD-levy tai valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel Et Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Tekstiä voit liittää mukaan 90 kirjaimen verran.
Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Tääl' tapahtuu

Koiviston Saarenpäähän on vielä seuraaville lähdöille tilaa:

7.6 – 10.6 sunnuntai – keskiviikko, 4 päivää 3 yötä
14.6 – 17.6 sunnuntai – keskiviikko, 4 päivää 3 yötä

Myös Juhannuksen jälkeen on ryhmille tilaa eri lähdöille. Minimi 12 henkilöä per lähtö.

Ottakaa pikaisesti yhteyttä sillä asiapapereiden toimitus kestää vähintään 3 viikkoa

Ryhmät voivat tehdä retkiä myös Tiurinsaareen sekä Piisaareen Koiviston Meripelastusseuran nopeakulkuisilla veneillä.

Saarenpää terveisin
Tuomo Hilska 0400-883242

Seppisen ja Reitin sukuseura

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään
Lauantaina 4.7.2009 alkaen klo 12
Hanna ja Ilkka Silfverin luona Kaarinassa
Kalastajantie 7, 20760 Piispanristi

Ilmoittautumiset ruokailun järjestämiseksi
Hanna Silfverille 19.6.2009 mennessä.
02-2432940, 040-7711425

Kaikki Seppiset ja Reitit iloisella mielellä mukaan sukutapaamiseen. Aurinkoinen lauantai tilattu.

Tervetuloa

Koiviston Hämäläisten matka Käkisalmeen, Valamoon ja Sortavalaan 21-23. 8 2009.

Matkalla poikkeamme Jääsken Hämälälän kylään, josta Hämäläiset ovat lähteneet Koivistolle 1600-luvulla.

Matka tehdään Pornaisten Matkailu Oy:n autolla.
Hinta majoituksineen, opastuksineen ja ruokailuineen 325 e/hlö.
Myös Hämäläisten ystävät ovat tervetulleita matkalle.

Ilmoittautumiset:
Leena Keränen 040-963 6647, leena.keranen@hotmail.com
Pertti Hämäläinen 0400-416 626, pertti.hamalainen@saunalahti.fi

Perinnenäyttely Koivisto-juhilla 2009

Aiheina on erityisesti:

- MERI
- kalastus, merenkulku, elämä meren äärellä...

Toivomme näyttelyyn kaikkea mahdollista mereen liittyvää materiaalia kuten laivojen pienoismalleja, kalastustarvikkeita, valokuvia yms. Myös muistelukset ovat tervetulleita!

- VILLAISSET HARTIA- JA PÄÄHUIVIT
- vanhoista huiveista otamme piirtäen talteen ns. kankaan kuvan, eli tallennamme mallin. Siihen tarkoitukseen huivin ei tarvitse olla ehjä; pienikin pala kangasta käy!

Näyttelyesineet voi toimittaa Hanna Silfverille os. Kalastajantie 7, 20760 Piispanristi p. 040-7711425 tai suoraan näyttelypaikalle Salvelanrinteen koululle pe 24.7. klo 17 –19.

Laitathan kaikkiin esineisiin tiedon alkuperästä ja tuojasta, ja valokuviiin missä ja milloin kuva on otettu sekä keitä kuvassa on, jos vain tiedät.

Terveisin Perinnetoimikunta

Härkäläläiset sekä kaikki muutkin halukkaat matkalle KOIVISTOLLE - HÄRKÄLÄÄN 4. - 6.7.2009

LAUANTAINA kahviretki Äyräpähän ja vesibussiajelu Viipurissa.

Yöpyminen Viipurissa

SUNNUNTAI Härkälässä juhlietaan 20 v. sitten alkaneita koti-seutumatkoihin sekä rannalla 10 v. sitten vietettyjä häitä. Päivä kotikylässä.

Koiviston kirkolla ja hautausmaalla käynnit.

(kysy pääsyä omaan toivekohteeseesi)

MAANANTAI Viipurissa ennen kotiinlähtöä.

Hinta 285,- / hlö

Ilmoittautumiset 15.5. mennessä matkan toteutumisen varmistamiseksi (viimeinen ilmoittautumispäivä 10.6.)

Kata Aaltonen, ilt. p. 09-4524 375 (Härkälän kylätoimikunta)

Pornaisten Matkailu p. 0400-441589

Koivistolaiset ylioppilaat

Koivisto-Säätiö lahjoittaa vuoden 2009 koivistolaista syntyperää oleville ylioppilaille Koiviston Viestin vuosikerran.

Lehden postittamista varten tarvitsemme tiedot: ylioppilaan nimi ja osoite, koulu, mistä päässyt ylioppilaaksi sekä vanhempien tai isovanhempien nimet ja kotipaikka Koivistolla.

Tiedot postikortilla osoitteeseen:
Koivisto-Säätiö c/o Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo

PS. Mikäli haluatte, että ylioppilaan tiedot julkaistaan, siitä tieto suoraan Koiviston Viestin toimitukseen kirjallisesti.

Koivisto-Säätiö

Haminan seudun Koivistolaiset ry

Perinteinen retkemme Koivistolle lauantaina 8.8. hintaan 65€

Ilmoittautumiset 15.6. mennessä
Anja Kiiski puh. 05-3444 923 tai 050-345 4441

Koivistojuhlien tilavaraukset

Kylät kokoontuvat lauantaina klo 12.30-16.00 ja suvut sunnuntaina klo 12.30-13.30.

Luokkien samoin kuin myyntipöytien varaukset
Airi Saarinen puh. 0400-538 443 tai
sähköposti: airi.a.saarinen@gmail.com

Tiedättekö? - vastaukset.

- Koiviston satamapaikkaa mainittiin silloin Berkö-nimellä.
- Kun häissä kerättiin rahaa hääparille siten, että pöydälle pantiin jauhoseula ja se viereen väkijuomia ja häävieraat ottivat sitten vuoron perään ryppyn ja panivat seulaan rahaa varojensa mukaan.
- Kellotapuli oli rakennettu v.1775.
- Kansallismuseossa.
- V. 1870 annetun senaatin päätöksen nojalla perustettiin Koiviston ensimmäinen kansakoulu Kotterlahteen.
- Noin 4400 ha.
- Makslahdessa ja Humaljoella 8. 22.-23.2.1940 välisenä yönä jään yli Säkijärvelle
- Nuorisoseuran nimi oli Yritys ja oli se perustettu v.1902.
- Koiviston seurakunnasta lähetettiin seurakunnan siirtolaisuuden aikana ennen sen lopettamista koivistolaisten muuttokirjoja ja siirtokortteja yli 300 seurakuntaan.

Kysymykset ja vastaukset tammikuun 1954 Koiviston Viestistä.